

Bilaga 2 - Uppföljning Krisberedskapsgranskning

Solna stad

PwC Sverige
2022

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Solna stad genomfört en uppföljning av den granskning av krisberedskap som genomfördes av PwC 2018. Den uppföljande granskningens syfte är att följa upp de rekommendationer som lämnades vid granskningen 2018.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att Kommunstyrelsen har åtgärdat rekommendationerna som lämnades i samband med granskningen 2018.

Nedan lämnas bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
Har kontaktvägar formaliserats för förvaltningarna att eskalera upp händelser till den centrala krisledningen?	Uppfylld
Har Krisledningsnämnden blivit involverad i stadens arbete med risk och sårbarhetsanalysen?	Uppfylld
Har det kommunala bolagen inkluderats i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet?	Uppfylld
Har relevant dokumentation uppdaterats sedan 2018?	Uppfylld
Finns en fastställd rutin för erfarenhetsåterföring efter övningar, utbildningar och skarpa händelser? Hur har arbetet med erfarenhetshantering kring Pandemin genomförts?	Uppfylld

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas följande rekommendationer till Kommunstyrelsen:

- Tillse att samtliga nämnder och förvaltningar tar del av risk och sårbarhetsanalysen (RSA) samt att det finns en spårbarhet för vilka som tagit del av densamma.
- Fortsätt det arbete som påbörjats med utvärdering av krisledningsarbetet under pandemin. Detta i syfte att utveckla stadens metoder för att bli mer effektiva i sina arbetssätt vid kommande kriser.
- Specificera vilka utbildningar som ska genomföras och för vilka målgrupper inom organisationen under kommande mandatperiod.
- Tydliggöra hur det delägda Norrenergi och Stiftelsen Signalisten/Solnabostäder ska inkluderas i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning	4
Metod	4
Granskningsresultat	5
1.1 Revisionsfråga 1	5
1.2 Revisionsfråga 2	5
1.3 Revisionsfråga 3	6
1.4 Revisionsfråga 4	6
1.5 Revisionsfråga 5	6
Samlad bedömning	7
Bilaga 1	9

Inledning

Bakgrund

Kommunerna har en viktig roll i samhällets krisberedskap. Ju bättre kommunerna är på att hantera kriser, desto bättre blir hela samhället på att hantera kriser.

En viktig grund för kommunernas krisberedskap är de uppgifter som framgår av lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Lagen syftar till att kommuner skall minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner skall därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun.

Enligt lagen skall kommunen analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa inom kommunen och hur de kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Vidare skall det även finnas en krisledningsnämnd i varje kommun för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser.

Kommunen ansvarar bland annat för den kommunala räddningstjänsten, stöd, service och information till invånarna.

Revisorerna har med utgångspunkt i väsentlighet och risk funnit det angeläget att genomföra en uppföljande granskning av krisberedskapen i kommunen.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att följa upp om de rekommendationer som lämnades i samband med tidigare granskning har åtgärdats och implementerats. Vilka rekommendationer har åtgärdats? Vad kvarstår att åtgärda?

Revisionsfrågor:

1. Har kontaktvägar formaliserats för förvaltningarna att eskalera upp händelser till den centrala krisledningen?
2. Har Krisledningsnämnden blivit involverad i stadens arbete med risk och sårbarhetsanalysen?
3. Har det kommunala bolagen inkluderats i det gemensamma strukturerna för krisberedskaparbetet?
4. Har relevant dokumentation uppdaterats sedan 2018?
5. Finns en fastställd rutin för erfarenhetsåterföring efter övningar, utbildningar och skarpa händelser? Hur har arbetet med erfarenhetshantering kring Pandemin genomförts?

Revisionskriterier

- Lag (2006:544) samt förordning (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH, FEH).
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter om kommuners risk och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2015:5).
- Överenskommelse om kommunernas krisberedskap (MSB 2012-5541)

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen till år 2022 samt till granskningens revisionsfrågor.

Metod

Granskningen genomförs med hjälp av intervjuer av identifierade nyckelpersoner i staden, samt inläsning och genomgång av tillgänglig dokumentation.

De funktioner som intervjuats inom ramen för granskningen är följande:

- Anders Offerlind *Förvaltningschef*
- Fredrik Sundqvist *Avdelningschef kommunikation och kansli*

Granskningsresultat

1.1 Revisionsfråga 1

Har kontaktvägar formaliserats för förvaltningarna att eskalera upp händelser till den centrala krisledningen?

Iakttagelser

Vid intervjuerna framkommer det att rekommendationen har hanterats och kontaktvägar har formaliserats. Vi har fått ta del av en fastställd larmlista med kontaktvägar för att eskalera en händelse till den centrala krisledningen. Larmlistan är utformad på sådant sätt att man kontaktar personen som står högst upp på listan och sedan i fallande ordning. På listan finns sex personer från den centrala krisledningen och sju förvaltningschefer.

Under pandemin har informell samverkan mellan förvaltning och krisledningen skett efter behov samt formellt genom veckovisa avstämningar. Dessa samverkansformer har enligt intervjuer fungerat bra.

I dokumentet *Handbok för krishantering* är det beskrivet hur larmkedjan är utformad samt hur larmning ska genomföras. I dokumentet finns även beskrivet riktlinjer och rutiner för krisledningsgruppens arbete under en pågående kris samt respektives befattningshavares tänkta arbetsuppgifter.

Bedömning

Utifrån iakttagelser från dokumentationsgranskning och intervjuer är PwC:s bedömning att revisionsfrågan är **Uppfylld**.

Vi bedömer att tydliga kontaktvägar har formaliserats i syfte att kunna eskalera händelser till den centrala krisledningen. Staden har arbetat fram ett tydligt larmkort samt tagit fram rutiner och riktlinjer för arbetet när krisledningsgruppen samlas. Roller och uppgifter är beskrivna och det har även skapats möjlighet för informella samverkanskanaler.

1.2 Revisionsfråga 2

Har Krisledningsnämnden blivit involverad i stadens arbete med risk- och sårbarhetsanalysen?

Iakttagelser

Under intervjuerna framgår det att Krisledningsnämnden delvis varit involverad i framtagandet av Risk och sårbarhetsanalysen(RSA:n). Krisledningsnämnden har skrivit under och tagit del av arbetet. Det påtalas dock att det kan vara så att det inte följts upp av samtliga. Arbetet med den nya RSA:n som ska träda i kraft under 2023 har påbörjats. Det framkommer att staden har genomfört RSA-dagar sedan 2018 med respektive förvaltning i syfte att involvera dessa i framtagandet av den nya RSA:n.

Kommunstyrelsen har beslutat om rådande RSA som gäller fram till 2023.

Bedömning

Utifrån iakttagelser från dokumentationsgranskning och intervjuer är PwC:s bedömning att revisionsfrågan är **Uppfylld**

Vi bedömer att Krisledningsnämnden delvis är involverad i arbetet med RSA:n. Under intervjuer framkommer det att krisledningsnämnden tagit del och skrivit under RSA:n.

Det framkommer dock att vissa delar inom organisationen inte har tagit del av arbetet med gällande RSA.

1.3 Revisionsfråga 3

Har det kommunala bolagen inkluderats i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet?

lakttagelser

Krishanteringsplanen gäller för Solna stads samtliga nämnder och helägda bolag. I Solna stad finns det två helägda bolag (ett tredje är vilande) Solna Vatten AB och Råsunda Förstads AB. Enligt intervjuerna är arbetet mellan de kommunala bolagen och staden integrerat. Anledningen till detta är främst att det inte finns så många kommunala bolag samt att VDn för två av dessa tillika är förvaltningschef för en av stadens förvaltningar.

Under intervjuerna framgår det att det kommunala bolagen har en betydande roll inom det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet. Bolagen är involverade i arbetet med dels krisberedskap samt vid framtagandet av RSA:n.

I dokumentet *Krishanteringsplan 2019 - 2022* står det beskrivet vilket ansvar som de kommunala bolagen har för stadens krisberedskapsarbete.

Vi har inom ramen för uppföljningen inte tagit del av dokumentation eller information kring hur motsvarande inkludering genomförs mot delägda Norrenergi och Stiftelsen Signalisten/Solnabostäder.

Bedömning

Utifrån iakttagelser från dokumentationsgranskning och intervjuer är PwC:s bedömning att revisionsfrågan är **Uppfylld**

Granskningen bedömer att det kommunala bolagen har inkluderats i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet inom staden. Under intervjuerna framkommer det att kommunala bolagen är integrerade i det gemensamma krisberedskapsarbetet som staden genomför samt att ledningsfunktioner inom bolagen är anställda i staden och bildar således en personalunion. Detta styrks även i dokumentationen som granskningen tagit del av.

Granskningen finner dock att det saknas tydliga styrningar för hur delägda Norrenergi och Stiftelsen Signalisten/Solnabostäder ska inkluderas i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet.

1.4 Revisionsfråga 4

Har relevant dokumentation uppdaterats sedan 2018?

lakttagelser

Under intervjuer framgår det att rutiner för uppföljning och uppdatering av dokumentation följer mandatperioderna. Samtliga dokument stäms av mot rådande lagstiftning och riktlinjer från myndigheten för samhällsskydd och beredskap(MSB). Om lagstiftning eller föreskrifter ändras under mandatperioden genomförs även ändringar i dokument som berörs av detta. Den större översynen av dokumentationen sker vid ny mandatperiod vart fjärde år.

Processen för framtagning av ny dokumentation alternativt uppdatering av befintligt följer de föreskrifter och riktlinjer som finns hos MSB. I staden är det staben som arbetar med krisberedskapsfrågor. Staben har sedan 2018 slagits ihop med kommunikationsavdelningen. I processen för framtagning och uppdatering av dokumentation är alla förvaltningar delaktiga framförallt under deras RSA-dag som nämnts tidigare i granskningen. Det finns även en säkerhetsgrupp, med en representant från respektive förvaltning, som också denna arbetar med att uppdatera dokumentation.

Granskningen har även tagit del av dokumentation se bilaga 1, där samtliga dokument har uppdaterats eller tillkommit sedan granskningen 2018.

Bedömning

Utifrån iakttagelser från dokumentationsgranskning och intervjuer är PwC:s bedömning att revisionsfrågan är **Uppfylld**

Vi bedömer att staden har uppdaterat relevant dokumentation sedan granskningen som genomfördes 2018. Staden följer riktlinjer och föreskrifter från relevanta myndigheter, det genomförs löpande uppdateringar när ändringar i föreskrifter eller lagar sker.

Det finns rutiner och riktlinjer för hur arbetsprocessen med uppdatering och framtagande av dokumentation ska genomföras inom stadens egen organisation. Staden har även tagit fram en metod för att inkludera respektive förvaltning i framtagandet av RSA:n samt andra relevanta dokument.

1.5 Revisionsfråga 5

Finns en fastställd rutin för erfarenhetsåterföring efter övningar, utbildningar och skarpa händelser? Hur har arbetet med erfarenhetshantering kring pandemin genomförts?

Iakttagelser

Staden har sedan 2018 deltagit i två stora övningar på krisledningsnivå, dessa är Totalförsvarsövning 2020 (TFÖ 2020) och övning Havsörn. Övningar på förvaltningsnivå har genomförts under respektive förvaltnings RSA-dag. Efter pandemins upptrappning i mars 2020 har inte krisledningen genomfört några ytterligare övningar dock har den arbetat skarpt sedan dess.

Under intervjuerna framgår det att den central krisledningen samlats efter exempelvis TFÖ 2020 och genomfört en gemensam utvärdering och erfarenhetsåterföring. Dessa erfarenhetsvärden sprids sedan inom egen organisation i syfte att öka kompetensen inom respektive övat område.

Staden har genomfört en intern utvärdering av erfarenheter kopplat till arbetet med pandemin som återfinns i dokumentet *Avrapportering av uppdrag från Solna stads verksamhetsplan och budget om att tillvarata erfarenheter från hanteringen av pandemin i verksamheterna*. Utvärderingen har fokuserat på följande fokusområden, prioritering av det kommunala uppdraget, samverkan med civilsamhället och näringslivet, samverkan inom staden, säkerställande av att medarbetarnas kunskap och kompetens används på bästa möjliga sätt och tillvaratagande av digitaliseringens möjligheter.

Under intervjuerna påtalas att personalen inom staden har varit flexibla under pandemin och att det funnits en vilja att lösa uppkomna problem. Detta har varit en stor bidragande faktor till att staden har kunnat klara av krisledningsarbetet under pandemin.

I dokument *Handbok för krishantering i Solna stad* återfinns skriftliga rutiner och riktlinjer för hur utvärderingar och erfarenhetsåterföring efter en händelse eller övning ska genomföras.

Under pandemin har staden infört ett digitalt E-learning system i syfte att medarbetare ska kunna göra obligatoriska utbildningar online. I systemet går det även att följa upp vilka inom organisationen som genomfört exempelvis en obligatorisk utbildning. Under intervjuerna påtalas att staden kan bli ännu bättre på att specificera vilka utbildningar som ska genomföras under kommande mandatperiod.

Bedömning

Utifrån iakttagelser från dokumentationsgranskning och intervjuer är PwC:s bedömning att revisionsfrågan är **Uppfylld**

Vi bedömer att det finns fastställda rutiner för erfarenhetsåterföring efter övning, utbildning och skarpa händelser. Staden har upprättat dokumentation *Handbok för krishantering i Solna* med riktlinjer och rutiner för hur utvärderingar och erfarenhetsåterföring ska genomföras. Granskningen har även tagit del av erfarenhetsåterföring kopplat till pandemin detta återfinns i dokument *Avrapportering av uppdrag från Solna stads verksamhetsplan och budget om att tillvarata erfarenheter från hanteringen av pandemin i verksamheterna*.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Solna stad genomfört en uppföljning av den granskning av krisberedskap som genomfördes av PwC 2018. Den uppföljande granskningens syfte är att följa upp de rekommendationer som lämnades vid granskningen 2018.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att Kommunstyrelsen i allt väsentligt åtgärdat de rekommendationer som lämnades utifrån tidigare granskning. Staden har arbetat aktivt med krisledningsarbetet och utvecklat metoder och riktlinjer för att bli effektivare.

Bedömningen baseras på utfallet av nedan revisionsfrågor:

Revisionsfråga	Bedömning
1. Har kontaktvägar formaliserats för förvaltningarna att eskalera upp händelser till den centrala krisledningen?	Uppfylld Vi bedömer att tydliga kontaktvägar har formaliserats i syfte att kunna eskalera händelser till den centrala krisledningen. Staden har arbetat fram ett tydligt larmkort samt tagit fram rutiner och riktlinjer för arbetet när krisledningsgruppen samlas. Roller och uppgifter är beskrivna och det har även skapats möjlighet för informella samverkanskanaler.
2. Har Krisledningsnämnden blivit involverad i stadens arbete med risk och sårbarhetsanalysen?	Uppfylld Vi bedömer att Krisledningsnämnden är involverad i arbetet med RSA:n. Under intervjuer framkommer det att Krisledningsnämnden tagit del av och skrivit under RSA:n. Det framkommer dock att vissa andra delar inom organisationen inte har tagit del av arbetet med gällande RSA.
3. Har det kommunala bolagen inkluderats i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet?	Uppfylld Vi bedömer att de helägda kommunala bolagen har inkluderats i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet inom staden. Under intervjuerna framkommer det att kommunala bolagen är integrerade i det gemensamma krisberedskapsarbetet som staden genomför samt att ledningsfunktioner inom bolagen är anställda i staden och bildar

således en personalunion. Detta styrks även i dokumentationen som granskningen tagit del av.

4. Har relevant dokumentation uppdaterats sedan 2018?

Uppfylld

Vi bedömer att staden har uppdaterat relevant dokumentation sedan granskningen som genomfördes 2018. Staden följer riktlinjer och föreskrifter från relevanta myndigheter, det genomförs löpande uppdateringar om ändringar i föreskrifter eller lagar sker. Det finns rutiner och riktlinjer för hur arbetsprocessen med uppdatering och framtagande av dokumentation ska genomföras inom stadens egen organisation. Staden har även tagit fram en metod för att inkludera respektive förvaltning i framtagandet av RSA:n samt andra relevanta dokument.

5. Finns en fastställd rutin för erfarenhetsåterföring efter övningar, utbildningar och skarpa händelser? Hur har arbetet med erfarenhetshantering kring Pandemin genomförts?

Uppfylld

Vi bedömer att det finns fastställda rutiner för erfarenhetsåterföring efter övning, utbildning och skarpa händelser. Staden har upprättat dokumentation *Handbok för krishantering i Solna* med riktlinjer och rutiner för hur utvärderingar och erfarenhetsåterföring ska genomföras. Granskningen har även tagit del av erfarenhetsåterföring kopplat till Pandemin detta återfinns i dokument *Avrapportering av uppdrag från Solna stads verksamhetsplan och budget om att tillvarata erfarenheter från hanteringen av pandemin i verksamheterna*.

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas följande rekommendationer till Kommunstyrelsen:

- Tillse att samtliga nämnder och förvaltningar tar del av risk och sårbarhetsanalysen (RSA) samt att det finns en spårbarhet för vilka som tagit del av densamma.
- Fortsätt det arbete som påbörjats med utvärdering av krisledningsarbetet under pandemin. Detta i syfte att utveckla stadens metoder för att bli mer effektiva i sina arbetssätt vid kommande kriser.
- Specificera vilka utbildningar som ska genomföras och för vilka målgrupper inom organisationen under kommande mandatperiod.
- Tydliggöra hur det delägda Norrenergi och Stiftelsen Signalisten/Solnabostäder ska inkluderas i det gemensamma strukturerna för krisberedskapsarbetet.

Bilaga 1

Dokumentationslista

Dokument
Krishanteringsplan 2019-2022
Avrapportering av uppdrag från Solna stads verksamhetsplan och budget om att tillvarata erfarenheter från hanteringen av pandemin i verksamheterna
Handbok för krishantering i Solna stad
Solna stads krisberedskapsarbete 2020-2022
Stadsövergripande policy strategi för Solna stads krisberedskapsarbete 2020 – 2022
KS §186 Avrapportering av uppdrag om att ta till vara erfarenheterna från Corona
KS_2019_194-Risk- och sårbarhetsanalys 2019 för Solna stad
KF §153 Antagande av styrdokument för krisberedskap

2022-02-28

Anders Hägg

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Solna Stads förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.